

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ, ЯК КЛЮЧОВИЙ СУБ'ЄКТ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ

Віктор Олександрович ВІНИЦЬКИЙ,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*
<https://orcid.org/0009-0000-4421-2775>

Незважаючи на центральне місце Національного банку України (далі – НБУ) у системі суб'єктів регулювання грошового обігу та наділення його необхідною компетенцією і повноваженнями, було б помилково недооцінювати вагому роль у цьому контексті Міністерства фінансів України (далі – Мінфіну). Його діяльність здійснюється паралельно з НБУ та спрямована на досягнення не менш значущих цілей у сфері регулювання грошового обігу.

Згідно до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» Мінфін – це центральний орган виконавчої влади, який відповідно до законодавства України забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох визначених Кабінетом Міністрів України (далі – КМУ) сферах, проведення якої покладено на КМУ Конституцією та законами України. Основними завданнями міністерства як органу є: 1) забезпечення нормативно-правового регулювання; 2) визначення пріоритетних напрямів розвитку; 3) інформування та надання роз'яснень щодо здійснення державної політики; 4) узагальнення практики застосування законодавства, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проєктів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президентів України та Кабінету Міністрів України; 5) забезпечення здійснення соціального діалогу на галузевому рівні; 6) здійснення інших завдань, визначених законами України [1].

Безпосередньо адміністративно-правовий статус зазначеного відомства визначено Постановою КМУ «Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України». Згідно з нею Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, державну політику у сфері міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, державну політику у сфері державного пробірною контролю, бухгалтерського обліку та аудиту, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, державного фінансового контролю, державного внутрішнього фінансового контролю, казначейського обслуговування бюджетних коштів, коштів клієнтів відповідно до законодавства, запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню

тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечує формування державної політики у сфері організації та контролю за виготовленням цінних паперів, документів суворої звітності та забезпечує формування та реалізацію єдиної державної податкової, митної політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, державної політики у сфері контролю за трансфертним ціноутворенням, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, державної політики у сфері видобутку, виробництва, використання та зберігання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, їх обігу та обліку [2].

На Мінфін покладено реалізацію низки важливих повноважень, які прямо впливають на грошовий обіг в державі, зокрема: 1) здійснює нормативно-правове регулювання у: фінансовій, бюджетній, податковій, митній сферах; у сфері адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства; у сфері контролю за трансфертним ціноутворенням, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску; у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, державного фінансового контролю, державного внутрішнього фінансового контролю, казначейського обслуговування бюджетних коштів, коштів клієнтів відповідно до законодавства, бухгалтерського обліку та аудиту, організації та контролю за виготовленням цінних паперів, документів суворої звітності, видобутку, виробництва, використання та зберігання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, їх обігу та обліку; у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення; 2) визначає основні організаційно-методичні засади бюджетного планування; 3) прогнозує обсяги доходів державного бюджету, визначає обсяги фінансування державного бюджету, повернення кредитів до державного бюджету та орієнтовні граничні показники видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету (включаючи обсяг видатків та надання кредитів на національну безпеку і оборону) на середньостроковий період; 4) здійснює заходи з підвищення ефективності управління державними фінансами; 5) забезпечує управління фінансовими ризиками; 6) здійснює управління державним боргом та гарантованим державою боргом тощо [2].

Викладене показує, що Міністерство фінансів України опосередковано впливає на грошовий обіг у державі, оскільки у своїй поточній діяльності реалізує завдання та повноваження, спрямовані на забезпечення належного функціонування економічної системи,

ефективну організацію бюджетних відносин і якісне управління державними фінансами. Через формування та виконання бюджетної політики, управління державним боргом і координацію фінансових потоків Мінфін створює макроекономічні передумови для збалансованості фінансової системи. У сукупності це формує необхідні умови для стабільності національної валюти, передбачуваності її обігу на території України та збереження належного рівня її купівельної спроможності.

Список використаних джерел:

1. Про центральні органи виконавчої влади: закон від 17.03.2011 №3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №38. Ст.1696.
2. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: постанова, положення від 20.08.2014 №375. *Офіційний вісник України*. 2014. №69. Ст.70